

Mellettük nem lehetett a tárgyakra figyelni

– emlékmúzeum Mészöly Miklós és Baka István hagyatékából –

Hamarosan újabb kulturális intézménnyel gazdagodik Szekszárd. Már folynak, s nyár végére befejeződnek az átalakítási, helyreállítási munkák a Babits utcában, a Babits-emlékház melletti épületen. A város vette meg az ingatlant azzal a céllal, hogy benne az irodalom házának biztosítson méltó helyet – tudtuk meg dr. Gaál Zsuzsanna muzeológus alpolgármestertől, a Mészöly Kuratórium tagjától. A szecessziós stílusú, ötszobás épületbe kerül Mészöly Miklós Kossuth-díjas író hagyatékának egy része, s lesz egy ideiglenes kiállítások megrendezésére alkalmas terem. Átkerül ide a Babits-házból a kutatószoba, így az ott felszabaduló helyen méltó emlékszobát tudnak berendezni Baka István költőnek.

Mit láthatunk majd az irodalmi emlékhelyen? A Mészöly-hagyatékából elsősorban bútorok, az íróasztala, mögötte a könyvespolcával, festmények, apró használati tárgyak, ruhák kerülnek ide, s könyvtárból több mint kétezer kötet. A szekszárdi vonatkozású családi iratok egy részét is átadta a múzeumnak az író özvegye, Polcz Alaine. Nem régen elhunyt az író testvére, Mészöly Dénes, az ő özvegye szintén adományozott a hagyatékhoz tárgyakat, Szekszárdhoz kapcsolódó fényképalbumokat, a családhoz kötődő dokumentumokat. A város vezetői és a múzeum munkatársai mindenképpen szeretnék elérni, hogy Szekszárd olyan kutatóközpont legyen, hogy megkerülhetlenné váljon a város

minden Mészöly-kutató számára. Ehhez nyilván arra van szükség, hogy a tárgyi anyagon kívül az irodalmi hagyaték egy része is ide kerüljön. Ebben viszont még meg kell vívunk egy csatát a Petőfi Irodalmi Múzeummal, hiszen a pestiek nagyon szeretnék a teljes hagyatékot megszerezni. Polcz Alaine nagyra becsüli azokat az erőfeszítéseket, amiket Szekszárd tett a Mészöly-hagyaték megőrzése érdekében, ezért van reményünk rá, hogy nagyon értékes, gazdag anyag kerülhet a városba. Az „Irodalom házat”, benne a Mészöly-múzeummal január 19-én, az író születésnapján nyitják meg.

Mindeközben a Babits-emlékházban, városunk leglátogatottabb turisztikai célpontjában is je-

lentos változások történnek. A mostani kutatószobában ezentúl Baka István életterének egy aprócska szigete elevenedik meg. A költő felesége a teljes hagyatékot, tehát az irodalmi hagyatékot, és a költő tárgyait, lemezeit, kisebb bútorait is a városnak ajándékozta. Ezt az emlékszobát jövőre, a Költészet Napján, április 11-én fogják megnyitni.

Mindkét kiállítás rendezője Lovas Csilla, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum munkatársa, akitől azt is megtudtuk még, hogy az ideiglenes kiállítóterben évente tervezik a Mészölyhöz kapcsolódó egyéb, pl. képzőművészeti, vagy fotókiállítás megrendezését, illetve a Tolna megyei irodalmárok bemutatását. A kutatószobában pedig megtekinthetők lesznek a múzeum irodalmi gyűjteményéből

eddig digitalizált anyagok, illetve videofilmek.

Mennyire jellemeznek egy író, költőt a személyes tárgyai, kedvenc könyvei, bútorai? Illyés Gyuláról ezt írta Bertha Bulcsú egy interjúban: „Nem lehet a tárgyakra figyelni, amikor jelen van. Ráadásul olyan egyéniség, akit nem jellemeznek a tárgyai, legfeljebb arról lehet szó, hogy a tárgyainak ő maga ad értelmet, jelentőséget.” Valószínűleg ez jellemezte Mészölyt, Bakát is. Most a tárgyaikban vannak jelen, melyeknek ő adta értelmet, jelentőséget. Tárgyaikban, emlékszobáikban most visszajönnek szeretett városukba, s életük az életünk része lesz. Ráérós nyári délutánokon addig is sétáljanak el a hangulatos Babits utcába!

Udud Ter...

Körtés József 1955–2004

Akkor ez most nem vicc

Ha pedig annak szántad, akkor a legrosszabb. Pedig te mindig a legfrissebbekkel jöttél, a legfinomabbakkal, s miközben mollban írodott zenei költeményeket dúdoltál, mindig akadt valami fogunkra való, hatalmas poén. Most azonban csak állunk értetlenül, nézünk a semmibe, próbálunk valamit kezdeni ezekkel a telefonjainkon érkező, megemészthetetlen, irreális mondatokkal, miközben te ülsz valahol, és a térdedre csapsz: „Ez van, gyerekek.”

Na, hát ez az, ami nem megy nekünk. Erről beszélni. Ebbe belegondolni. Hogy felvesszük a telefont, még fel kell hívnom a... És nincs kit felhívunk. Már nincs hol. És nincs miért. Úgyhogy csak állunk és nézünk, esetlen mondatokat formálunk arról, hogy mi lett volna akkor, ha, meg hogy talán lehetett volna másképp és így tovább.

Csak hát nincs tovább meg talán és hogyha. Körtés tanár úr, egy egész város Körtéje, vagyis Te, Jóska, ezektől a szavaktól most megfosztottál minket.

Majd észrevesszük, hogy nem jössz próbára, és talán hozzá szokunk idővel, hogy nem várod a gyerekeinket a Zeneiskolában. De harsány nevetésed, soha el nem apadó optimizmusod, elfogyhatatlan százezer történeted és az, ahogy állsz a Zeneiskola mellett a sarkon és integetsz nekünk zsebre tett kézzel – az itt, ebben a városban már nem pótolható.

Orbán Gy.

Evangelium

„Mert milyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt.” (Zsolt. 103,11)

Csillagok prédikációja

Ezekben a hetekben, hónapokban talán több időnk lehet zavartalan szemlélődni. Ha tehetjük, nyugodt nyárestéken gyönyörködünk egy kicsit a csillagos égből! Teremtőnk kezében az esti égből is eszköz lehet, melyen keresztül megértet velünk fontos bibliai üzeneteket, így most Dávid zsoltárának ezt a mondatát is: „milyen magasan van az ég a földtől, olyan nagy a szeretet az istenfélők iránt...” Milyen messze van az ég a földtől? Az aprónak tűnő égitesteket nézve próbáljuk meg elképzelni ezt a távolságot! Nemrég számoltak be egy fontos tudományos eredményről: egy űrszonda elérte a Szaturnusz híres gyűrűjét. A tény mellett a legdöbbentesebb az az adat, miszerint ennek a szondának 7 évre (!) volt szüksége ahhoz, hogy ez az utat megtegye. Pedig egy ilyen égi „jármű” kb. olyan sebességgel száguld, hogy 1 óra alatt kétszer is meg tudja kerülni a Földet. De micsoda rettentő távolságok vannak az égen! Ha ez a szonda tovább repülne és elhagyná a Naprendszerünket, akkor még kb. 100.000 (!) évig kellene száguldania, hogy elérje a következő csillagot... és a mi galaxisunkban még 100 milliárd további csillag van... és a mi galaxisunkon kívül még további 100 milliárd tejútrendszer! Ezek olyan távolságok, olyan számok melyet mi átlagemberek talán már nem is tudunk igazából felfogni, elképzelni. Hát ilyen messze van az ég a földtől – hát ilyen nagy az Isten szeretete az őt félők iránt!

Mielőtt azonban ez a felfoghatatlan végtelen megrémisztene minket, s a nagyszámú égitest között elkalandozna figyelmünk, jusson eszünkbe, hogy a csillagos égből is egyetlen fényes ponttal kezd megjelenni előttünk alkonyatkor: az Esthajnalcsillaggal. Így Isten végtelen szeretete is egy pontban kezd el igazából felragyogni, és nekünk elég ez az egy: az Ő egyszerűlt Fiában. Jézus Krisztus mondja „En vagyok... a fényes hajnalcsillag” (Jel. 22, 16). Jézus az, akiben Istennek ez az égitest éré szeretete eljött hozzánk. A Krisztusba kapaszkodó bizodalmas hit megragadhatja a végtelent: az Isten minden ismeretét meghaladó szeretetét. Róla prédikálnak tiszta nyári estén meg a csillagok is.

Sefcsik Zoltán evangélikus lelkész

